

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเภสัชศาสตร์สังคมและบริหาร ครั้งที่ 8/2560

เรื่อง “การวิจัยเชิงคุณภาพกับการพัฒนางานเภสัชกรรม”

ครั้งที่ 1 วันที่ 12 - 13 มกราคม 2560

ครั้งที่ 2 วันที่ 17-18 กุมภาพันธ์ 2560

ครั้งที่ 3 วันที่ 7 มีนาคม 2560

ครั้งที่ 4 วันที่ 26 เมษายน 2560

ณ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

หลักการและเหตุผล

การวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ประเภทหนึ่ง ที่นักวิจัยทางสังคมศาสตร์ให้ความสำคัญในการศึกษาหาความรู้ โดยพิจารณาปรากฏการณ์ของสังคมจากสภาพแวดล้อมตามความเป็นจริง ในมิติต่างๆ เพื่อหาความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์กับสภาพแวดล้อมนั้น โดยให้ความสนใจด้านความรู้สึก นึกคิด ความหมาย ค่านิยม อุดมการณ์ของบุคคล นอกเหนือไปจากข้อมูลเชิงปริมาณ โดยเน้นการสังเกต การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความ ค้นหาข้อสรุปแบบอุปนัย การวิจัยเชิงคุณภาพจึงมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นเพราะมีส่วนช่วยในการอุดช่องโหว่ของงานวิจัยเชิงปริมาณให้หมดไป ปัจจุบันการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมมีการเปลี่ยนแปลงจากบทบาทของงานเภสัชกรรมเดิมที่ให้ความสำคัญกับตัวยา (product – focus) สู่การเพิ่มความสำคัญในการดูแลผู้ป่วยหรือผู้ใช้ยา (patient – focus) เภสัชกรมีบทบาทในการให้คำปรึกษาและเป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหาการใช้ยา ซึ่งจำเป็นต้องเข้าใจความรู้สึก นึกคิด ตลอดจนปรากฏการณ์ของสังคมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการใช้ยาและระบบยา การพัฒนางานเภสัชกรรมจึง

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เล็งเห็นความสำคัญของงานวิจัยเชิงคุณภาพในการนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานเภสัชกรรม จึงได้จัดอบรมระยะสั้นสำหรับเภสัชกร เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้แนวคิดทฤษฎี รูปแบบการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเชิงคุณภาพ รวมถึงมีการฝึกปฏิบัติในการใช้วิธีการเก็บข้อมูลซึ่งได้แก่การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และวิธีการเก็บข้อมูลแบบอื่น รวมถึงนักวิจัยจะต้องเข้าใจวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ได้อย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถทำงานวิจัยหรือนำวิธีการเก็บ ข้อมูลเชิงคุณภาพไปประยุกต์ใช้ในงานที่รับผิดชอบ

ระยะเวลาในการประชุม

จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ 4 ครั้ง (6 วัน) ดังนี้

ครั้งที่ 1 วันที่ 12 - 13 มกราคม 2560

ครั้งที่ 2 วันที่ 17-18 กุมภาพันธ์ 2560

ครั้งที่ 3 วันที่ 7 มีนาคม 2560

ครั้งที่ 4 วันที่ 26 เมษายน 2560

สถานที่จัดประชุม

ห้องประชุม 3202 ชั้น 2 อาคาร 3 คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รูปแบบการประชุม

1. บรรยาย และอภิปราย
2. ฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะ

เงื่อนไขพิเศษ

ผู้ร่วมประชุมสามารถสะสมหน่วยกิตศึกษาต่อเนืองทางเภสัชศาสตร์ (CPE) ที่คาดว่าจะได้รับประมาณจำนวน 31.5 หน่วยกิต (หากเข้าร่วมประชุมครบ 4 ครั้ง) และการประชุมนี้ไม่จัดเลี้ยงค่าอาหารกลางวัน และอาหารว่างและเครื่องดื่มตลอดการประชุม และผู้เข้าร่วมประชุมต้องจัดหาที่พักเอง และไม่จัดรถรับส่งผู้เข้าร่วมประชุมไม่ว่ากรณีใดๆ

เป้าหมาย/ผู้เข้าร่วมประชุม

เภสัชกรจากกระทรวงสาธารณสุข มหาวิทยาลัย คณาจารย์จากคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ และศิษย์เก่าคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวนประมาณ 10 คน

ค่าลงทะเบียน

ค่าลงทะเบียนคนละ 3,000 บาท โดยครอบคลุมค่าเอกสารประกอบการประชุม (ไม่รวมค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม) โดยการลงทะเบียนเข้าร่วมประชุมผ่านระบบออนไลน์ ได้ที่ <http://pharm.kku.ac.th/iss/index.php/meetingcontrol> ภายในวันที่ 5 มกราคม 2560 พร้อมชำระเงินค่าลงทะเบียนโดยการโอนเงินเข้าบัญชี ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขามหาวิทยาลัยขอนแก่น บัญชีเงินรายได้มหาวิทยาลัยขอนแก่น (คณะเภสัชศาสตร์) บัญชีเลขที่ 551-3-02652-9 และ Upload หลักฐานการโอนเงิน ที่ <http://pharm.kku.ac.th/iss/index.php/meetingcontrol>

ทั้งนี้ผู้เป็นข้าราชการสามารถเบิกค่าใช้จ่ายจากต้นสังกัดได้ตามสิทธิ์และตามระเบียบของหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งการประชุมครั้งนี้ได้รับอนุมัติให้จัดการประชุมได้โดยไม่มีถือเป็นวันลา และจะต้องได้รับอนุมัติจากต้นสังกัดตามระเบียบ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักบริหารการสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถนำแนวคิด และทักษะที่ได้ไปใช้สนับสนุนการทำงาน และการบริหารจัดการที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อไปได้

ผู้เสนอโครงการ.....

(ผศ.ดร.ภญ.กรแก้ว จันทภาษา)

กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการเภสัชศาสตร์สังคมและบริหาร ครั้งที่ 8/2560
เรื่อง “การวิจัยเชิงคุณภาพกับการพัฒนางานเภสัชกรรม”

ครั้งที่ 1		
วันพฤหัสบดีที่ 12 มกราคม 2560		
วัน / เวลา	หัวข้อบรรยาย / กิจกรรม	วิทยากร
08.30 – 12.30	- งานวิจัยเชิงคุณภาพ และความจำเป็นในการนำมาใช้ในงานเภสัชกรรม - กระบวนทัศน์และความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัยกับแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ	ผศ.ดร.วิบูลย์ วัฒนนามกุล
12.00 – 13.00	- พักรับประทานอาหารกลางวัน -	
13.00 – 17.30	แนวคิด/ทฤษฎีพื้นฐานของการวิจัยเชิงคุณภาพ	ผศ.ดร.วิบูลย์ วัฒนนามกุล
วันศุกร์ที่ 13 มกราคม 2560		
08.30 – 10.30	คำถามและวัตถุประสงค์งานวิจัยเชิงคุณภาพ	ผศ.ดร.กรแก้ว จันทภาษา
10.30 – 12.00	ปฏิบัติงานกลุ่ม : กำหนดคำถามงานวิจัย	ผศ.ดร.กรแก้ว จันทภาษา
12.00 – 13.00	- พักรับประทานอาหารกลางวัน -	
13.00 – 15.00	การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participatory observation)	ผศ.ดร.กรแก้ว จันทภาษา
15.00 – 17.30	ปฏิบัติงานกลุ่ม : การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participatory	ผศ.ดร.กรแก้ว จันทภาษา

ครั้งที่ 2		
วันศุกร์ที่ 17 กุมภาพันธ์ 2560		
วัน / เวลา	หัวข้อบรรยาย / กิจกรรม	วิทยากร
08.30 – 10.30	มุมมองคนใน วิธีการเก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth interview)	ผศ.ดร.กรแก้ว จันทภาษา
10.30 – 12.00	ฝึกปฏิบัติวิธีการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth interview)	ผศ.ดร.กรแก้ว จันทภาษา
12.00 – 13.00	- พักรับประทานอาหารกลางวัน -	
13.00 - 14.30	วิธีการเก็บข้อมูลโดยวิธีการสนทนากลุ่ม	ผศ.ดร.กรแก้ว จันทภาษา
14.30 – 17.30	ปฏิบัติงานกลุ่ม : การสนทนากลุ่ม	ผศ.ดร.กรแก้ว จันทภาษา

วันเสาร์ที่ 18 กุมภาพันธ์ 2560		
วัน / เวลา	หัวข้อบรรยาย / กิจกรรม	วิทยากร
08.30 – 10.30	พื้นฐานข้อมูลเชิงคุณภาพ หลักการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ	ผศ.ดร.กรแก้ว จันทภาษา
10.30 – 12.00	ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	ผศ.ดร.กรแก้ว จันทภาษา
12.00 – 13.00	- พักรับประทานอาหารกลางวัน -	
13.00 – 15.00	การวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic Analysis)	ผศ.ดร.วิบูลย์ วัฒนนามกุล
15.00 – 17.30	การวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic Analysis)	ผศ.ดร.วิบูลย์ วัฒนนามกุล

ครั้งที่ 3		
วันอังคารที่ 7 มีนาคม 2560		
วัน / เวลา	หัวข้อบรรยาย / กิจกรรม	วิทยากร
08.30 - 09.00	ความแตกต่างของระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ	ผศ.ดร.กรแก้ว จันทภาษา
09.00 – 12.00	การนำเสนอข้อค้นพบของการวิจัยเชิงคุณภาพ คุณภาพและจริยธรรมในงานวิจัยเชิงคุณภาพ	ผศ.ดร.กรแก้ว จันทภาษา
12.00 – 13.00	- พักรับประทานอาหารกลางวัน -	
13.00 – 17.30	นำเสนองานมอบหมาย	ผศ.ดร.วิบูลย์ วัฒนนามกุล ผศ.ดร.กรแก้ว จันทภาษา

ครั้งที่ 4		
วันพุธที่ 26 เมษายน 2560		
วัน / เวลา	หัวข้อบรรยาย / กิจกรรม	วิทยากร
08.30 - 12.00	นำเสนองานมอบหมาย	ผศ.ดร.วิบูลย์ วัฒนนามกุล ผศ.ดร.กรแก้ว จันทภาษา
13.00 – 17.30	นำเสนองานมอบหมาย	ผศ.ดร.วิบูลย์ วัฒนนามกุล ผศ.ดร.กรแก้ว จันทภาษา

เพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ และเพื่อการนับหน่วยกิตสะสม
ขอให้ทุกท่านเข้าร่วมประชุมให้ครบทุกหัวข้อ